

Yazarlar

» **Şükrü KIZILOĞ** skizilot@yaklasim.com

Sosyal güvenlikteki dramatik tablo

SOSYAL Güvenlik Kurumu'nun (SGK) gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı ve sürekli açık verdiği, açığın finansmanı için de bütçeden aldığı transferlerin ciddi bir yük oluşturduğu herkesçe bilinen bir durum.

SGK'nın gelir ve giderlerinin birbirini karşılayamamasından daha dramatik olan, SSK (4/a), Bağ-Kur (4/b) ve Emekli Sandığı (4/c) kapsamında prim ödeyenlerin, ödedikleri primlerin bile emekli aylıklarını karşılayamaması.

KAYIT DIŞI İSTİHDAM ORANI YÜKSEK

Bu dramatik tablonun en önemli nedeni, kayıt dışı istihdamın yüksek olması.

TÜİK'in 2011 Şubat dönemi istihdam verilerine göre, yaptığı işten ötürü herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların yani kayıt dışı çalışanların oranı yüzde 41.

Tarım sektöründe kayıt dışı çalışanların oranı daha yüksek. Tarım sektöründe sosyal güvenlikten yoksun çalışanların oranı yüzde 83.3, tarım dışı sektörlerde yüzde 27.3. Bunlara ek olarak bir de "kayıtlı olanların kayıt dışılığı" yani düşük ücretle gösterilip prim ödenmesi olayı var.

Kayıt dışı istihdamın bu kadar yüksek olmasının temel nedeni, istihdam üzerindeki vergi ve vergi benzeri (sigorta primleri) yükümlülüklerin yüksek olması.

NE YAPMALI?

Tabloda da görüldüğü gibi, SGK açıkları her yıl giderek tırmanıyor. Açığın üçte ikisi de SSK (4/a)'dan kaynaklanıyor. Hemen belirtelim, 2000 yılı ile 2010 yılını kıyaslayarak "giderler ve SGK açığı 10 kat artmış" demek de anlamlı olmaz. Yıllar itibarıyla dolara ya da enflasyona endeksleyerek bir hesaplama yapıldığında, 10 katlık makas biraz kapanıyor. Ancak giderlerin ve açığın reel olarak da arttığı ayrı bir gerçek.

Torba Yasa ile prim borçlarının yapılandırılması sonucu toplanacak para, önümüzdeki iki-üç yıl için ciddi bir gelir kaynağı oluşturacak. Ancak bunun geçici bir iyileşme sağlayacağı açık. Tablonun değişebilmesi için;

- Kayıt dışı istihdam engellenmeli, kaçak işçi çalıştırılmasına göz yumulmamalı.
- İstihdam üzerindeki yükler azaltılmalı.

Yoksa, sosyal güvenlik, yıllardır olduğu ve giderek büyüdüğü gibi, "ekonomide kara delik" olmaya devam eder...

Yıllar	Devlet katkısı hariç prim gelirleri	GİDERLER (Emekli aylığı sağlık ve diğer)	AÇIK
2000	6.575	10.987	4.412
2001	9.740	17.831	8.091
2002	14.822	27.982	13.160
2003	21.178	41.336	20.178
2004	27.424	50.622	23.198
2005	30.882	59.941	29.059
2006	41.620	71.867	30.247
2007	44.052	81.915	38.763
2008	54.546	93.159	38.613
2009	54.579	106.775	52.196
2010	66.763	121.403	54.640

Kaynak : Sosyal Güvenlik Kurumu

Yıllar	Emekli aylığı ödemeleri	Sağlık ödemeleri	Diğer giderleri	GİDERLER TOPLAMI
2000	6.757	2.634	1.596	10.987
2001	10.697	4.576	2.558	17.831
2002	16.687	7.629	3.666	27.982
2003	25.174	10.662	5.500	41.336
2004	30.661	13.150	6.811	50.622
2005	38.537	13.608	7.796	59.941
2006	45.076	17.667	9.125	71.867
2007	52.312	19.984	9.620	81.915
2008	59.137	25.346	8.677	93.159
2009	68.604	28.811	9.361	106.775
2010	78.957	32.080	10.366	121.403

Kaynak : Sosyal Güvenlik Kurumu

6 Haziran 2011

© Copyright 2011 Hürriyet - Doğan Yayın Holding

[Tüm Haberler](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Hürriyet USA](#)

[Hürriyet Avrupa](#)

[Hürriyet Emlak](#)

[Yenibiris.com](#)

[Hürriyet Aile](#)

[Hürriyet Oto](#)

[İddaa](#)

[Avrupa Birliği](#)

[DYH](#)

